

[Erik B. Smith]

om bekymringen for Socialdemokratiets respekt for demokratiet, der kalder mig herop.

Jeg vil gerne understrege, at vi også mener, det i udviklingsbistanden er vigtigt at stimulere en demokratisk udvikling med respekt for menneskerettigheder. Det, jeg med mit eksempel ville sige, var blot, at i det omfang, projekterne retter sig mod de allerfattigste befolkningsgrupper – hvad de gør i en lang række tilfælde – er det ikke umiddelbart indlysende, at de befolkningsgrupper, der rammes af krænkelse af menneskerettighederne, samtidig skal rammes af, at vi trækker os ud.

Jeg synes, vi skal sætte fokus på regeringens projekter, det, regeringen beder den danske bistandsorganisation om at lave: broer, fabrikker, tandlægehøjskoler – hørte jeg nede i Tanzania – altså projekter, som vi selv har investeret meget prestige i. Hvis ikke man dér respekterer en demokratisk udvikling, synes jeg, vi skal forlade scenen på disse områder.

Men jeg vil gerne diskutere først og fremmest i Udenrigsudvalget, på hvilken måde vi i øvrigt administrerer respekten af menneskerettigheder.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Selvfølgelig skal vi ikke straffe en stakkels underkuet befolkning, som har fået en diktator på halsen, men så må man bare understrege, at de lande aldrig kan være programsamarbejdslande. Programsamarbejdslande er åbne, demokratiske lande, som vi kan samarbejde med; altså må der være en anden form for bistand, som vi så kan yde dér.

Man må også sige, at med de 8,4 mia. kr., eller hvor meget vi nu har til rådighed, må vi vælge, hvor der virkelig kommer noget effekt. Og jeg tror altså, at effekten kommer dér, hvor der er demokrati.

(Kort bemærkning).

Kirsten Madsen (FP):

Det var hr. Erik B. Smith, der fik mig på talerstolen, for det var interessant at høre, at man synes, der kommer lovlig mange teknologiske og industrialiserede forslag til projekter.

Jeg mener, de basale ting skal komme før al den slags ting. Det er de basale vandproblemer og muligheder for at skaffe sulten af vejen, der

er første punkt på dagsordenen. Og når vi nu ønsker, at tingene skal nytte, som fru Hanne Severinsen sagde før, så mener jeg, at de mere teknologiske projekter er at gå et skridt videre i forhold til, hvor den største nytte kan komme af de midler, som vi har nu. Hvorfor begynde på al den slags og bygge om på retsbygninger, bygge parlamenter osv.?

Jeg mener ikke, det er dér, vi skal sætte ind nu, med den krise der er i Afrika. Jeg mener, det er de rigtig basale ting, vi skal tage fat på først.

Riishøj (SF):

Jeg vil også tilslutte mig de ordførere, der har takket for, at denne debat er blevet rejst. Nogle gange har vi vel også lov til at rose hinanden herinde, og jeg vil i hvert fald rose fru Mimi Jakobsen for den måde, hun har fulgt sin rejse til Afrika op på. Den har bestemt bidraget til at styrke den danske befolknings interesse og øje for, hvad der sker i Afrika, og har nok også bidraget til at skabe en tiltrængt balance mellem den mediedækning, der er fra Afrika, og den mediedækning, der er fra de ulykkelige begivenheder i Jugoslavien.

Jeg er enig med udenrigsministeren i, at der ikke er grund til at forfalde til en ødelæggende pessimisme; der sker ting i Afrika, som kan give grobund for forhåbninger. Udenrigsministeren nævnte selv en stribe lande, hvortil der også kan føjes et land som Namibia, som er i en vanskelig situation, men hvor det er lykkedes at etablere et demokrati efter en målestok, som er ganske enestående i Afrika, med det vanskelige udgangspunkt Namibia har haft. Fru Birgitte Husmark vil komme nærmere ind på den problematik i et særligt indlæg.

Men der er bestemt også grund til pessimisme, og meget af pessimismen bygger på de uløste regionale politiske konflikter i området, det må vi se i øjnene. Det er ikke krige i traditionel forstand; det er indre opløsning, det er bande-krige, det er total samfundsopløsning. Det er en form, som vi jo kender i Jugoslavien i øjeblikket, en form, som er kommet ind i Europa på en uhyggelig måde. Til gengæld er det også et stort problem, at der ikke er sket fremskridt i demokratiseringsprocessen i Sydafrika. Det vil stabilisere kontinentet utrolig meget, hvis Sydafrika får et demokrati og dermed både bliver et politisk og økonomisk lokomotiv for Afrika.